

Історія соціології, Частина III. Європейська та американська соціологія XX ст.

Дисципліна «**Історія соціології, Частина III. Європейська та американська соціологія XX ст.**» є нормативною навчальною дисципліною, розробленою для освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Прикладна соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», яка викладається у 5 семестрі в обсязі 4.5 кредитів за Європейською Кредитною Трансферною Системою (ECTS).

Мета курсу полягає у тому, щоб дати поглиблену, впорядковану у відповідності до хронологічного принципу, характеристику концептуального змісту найважливіших авторських теорій та парадигм XX ст. Даний курс є базовим, нормативним курсом у системі професійної підготовки соціологів, який має за мету сформувані і структурувані загальний обсяг знань студентів про історію розвитку європейської та американської соціології впродовж XX ст. Курс спрямований на те, щоб сформувані у майбутніх соціологів знання про основні періоди та етапи, тенденції, закономірності становлення і розвитку світової соціологічної думки.

Основні завдання:

1. з'ясувати національні соціологічні традиції та шляхи їх формування;
2. розкрити процеси інституціоналізації соціології;
3. аналізувати процес зародження, становлення і розвитку основних соціологічних парадигм, теорій і концепцій XX ст.;
4. демонструвати схожість та відмінність соціологічних теорій та парадигм;
5. дати характеристику основних представників різних напрямків і наукових шкіл;
6. аналізувати та інтерпретувати наукові тексти теоретичного характеру;
7. визначати внесок окремих соціологів, наукових шкіл у розвиток соціологічного знання;
8. характеризувати основні тенденції розвитку європейської та американської соціології XX ст.
9. оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології;
10. аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації;
11. вміти застосовувати отримані знання до аналізу соціальних змін, що відбуваються в Україні та світі.

Рекомендована література

Основна література

1. Штомпка П. Соціологія. Аналіз суспільства. Львів: Колір ПРО, 2020. 800 с.
2. Гуменюк Л.Й. Соціологія: Хрестоматія (від першоджерел до сучасності). У 2-х томах. Т.1. Львів: ЛьвДУВС, 2019. [Електронний ресурс]
3. Гуменюк Л.Й. Соціологія: Хрестоматія (від першоджерел до сучасності). У 2-х томах. Т.2 Львів: ЛьвДУВС, 2019. [Електронний ресурс]

4. Історія соціології: навчальний посібник / За ред. І.П. Руценка. Х.: ТОВ «Планета-Прінт», 2017. 432 с.
5. Історія соціології (у 2-х кн.) [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. А. Рахманов, С. С. Бульбенюк, Ю. М. Манелюк. К. : КНЕУ, 2017. 279 с.
6. Теоретики світової соціології: життя та творчий спадок (Путівник портретною галереєю Інституту соціології НАН України); за ред. акад. НАН України, проф., д.е.н. В.Ворони. Київ: Інститут соціології НАН України, 2015. 301 с.
7. Ручка А., Танчер В. Курс історії теоретичної соціології. Київ, 1995. 223 с.
8. Соціологічне метатеоретизування: історія та сучасність/ За заг. ред. В. Резніка. Київ. Інститут соціології НАН України, 2019. 506 с.
9. Култаєва М.Д., Шеремет І.І. Західноєвропейська теоретична соціологія ХХ ст. /За ред. Бакірова В.С. /М.Д. Култаєва, І.І. Шеремет. Харків : Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, 2003. 296 с.
10. Култаєва М.Д., Навроцький О.І., Шеремет І.І. Європейська теоретична соціологія ХХ – ХХІ століття /Навчальний посібник М.Д. Култаєва, О.І. Навроцький, І.І. Шеремет. Харків : Карківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, 2013. 372 с.
11. Погорілий О. І. Соціологічна думка ХХ століття. Навч. посібник. К.: Либідь, 1996. 224 с.
12. Соціологічна теорія: традиції та сучасність : Навчальний посібник / За ред. А.Ручки. К., 2007. 363 с.
13. Соціологія: терміни і поняття: навчальний словник-довідник./ За наук. ред. В. М. Пічі [Ю.Ф. Пачковський, О.І. Пташник-Середюк, С.А. Щудло та ін.]. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2019. 658 с.
14. Історія соціологічної думки: навчальний енциклопедичний словник-довідник За наук. ред. В.М. Пічі [Н.В. Коваліско, В.М. Онищук, Н.М. Цимбалюк та ін.]. Львів: «Новий Світ – 2000», 2016. 687 с.

Додаткова

1. Дарендорф Р. «У пошуках нового устрою». К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 109 с.
2. Джеймс В. Прагматизм. К.: Вид. дім «Альтернативи», 2000. 144 с.
3. Мід Джордж Г. Дух, самість і суспільство з точки зору соціального біхевіориста / Д. Г. Мід ; пер. з англ.: Т. Корпало . Киев : Укр. Центр духовної культури, 2000 . 374 с.
4. Смелзер Н. Дж. Проблеми соціології. Георг-Зіммелівські лекції, 1995 / Перекл. з англ. В. Дмитрук. Львів: Кальварія, 2003. 128 с.
5. Соболевська М. Неофункціоналістські та постструктуралістські теорії в сучасній соціології: Навчальний посібник. К.: Дух і літері, 2010. 164 с.
6. Історія та теорія соціології: навчальний посібник / [автор-укладач С.Л. Катаєв]. – Запоріжжя: КПУ, 2009. 196 с.
7. Соціологія. Курс лекцій. Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. / За ред. В. М. Пічі. Друге видання, виправлене і доповнене. Львів: “Новий світ - 2000”, 2002. 312 с.
8. Соціологія. Навч. посіб. / За ред. С. О. Макеєва. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Т-во “Знання”, КОО, 2003. 455 с.

9. Черниш Н.Й. Соціологія. Курс лекцій. Видання четверте, доповнене і перероблене. Львів: Кальварія, 2004. 544 с.

Інформаційні ресурси

1. Інститут соціології НАНУ
<https://i-soc.com.ua/>
2. Київський міжнародний інститут соціології
<http://www.kiis.com.ua/>
3. Соціологічна асоціація України
<http://www.sau.kiev.ua/>
4. American Sociological Association
<http://www.asanet.org/>
5. European Sociological Association
<http://www.europeansociology.org/>
6. International Sociological Association
<http://www.isasociology.org/>
7. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи»
<https://periodicals.karazin.ua/ssms/index>
8. Архів журналу Соціологія: теорія, методи, маркетинг <http://stmm.in.ua/archive/>
9. Архів Всеукраїнського соціологічного часопису «СВОЄ»
<https://svoye.wordpress.com/archive/>
10. Архів журналу «Український соціум»
<https://ukr-socium.org.ua/uk/archives/>
11. Вісник КПІ ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право
<http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/>